

Kiadványunkat támogatta a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala, a Szlovák Köztársaság Oktatásügyi, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériuma.

KATEDRA

mesačník

ročník XXII., 9. číslo, máj 2015

Vydavateľ:

Nadácia Katedra,

Palác Duna Palota,

Galantská cesta 658/2F,

929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

IČO: 35591609

ISSN 1335-6445 • EV: 611/08

Časopis vychádza s finančnou podporou

Ministerstva školstva, vedy, výskumu

a športu Slovenskej republiky.

Realizované s finančnou podporou

Úradu vlády SR - program Kultúra

národnostných menšín 2015.

Náklad: 2500 ks

Redakcia / Szerkesztőségünk:

Nadácia Katedra – Katedra Alapítvány.

Palác Duna Palota, Galantská cesta

658/2F, 929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

Honlap: <http://www.katedra.sk>

E-mail: katedra@katedra.sk

katedra.szerkesztoseg@gmail.com

Minden jog fenntartva.

Kéziratokat nem őrzünk meg

és nem küldünk vissza.

A címlapon Rémiás Angelika „Ezt nem úszod meg szárazon!” című fotója látható (Buzitai Alapiskola)

Gágyor Péter

A legkedvesebb könyv

A bőség zavara lett a sorsunk. Ismétlődő kérdés, hogy melyik az a bizonyos könyv. Egyáltalán, van-e olyan egyetlen, mely pi-edesztálra emelendő. Vagy több van? Ha igen, mennyi? És hányszor lódult meg már a képzelgés játéka, hogy egy lakatlan szigetre melyik (öt vagy száz) könyvet vinnénk magunkkal... Mindenképpen kevés volna, akárhányat is vihetnénk. És lakatlan szigetek sincsenek. Összeérnek, összenőnek a világaink, könyveink, olvasmányaink. Az elektronikus könyvek korában ezernyi írás, „legkedvesebb könyv” is elfér egy naptárnyi, könnyű füzetben. Ez lehetne tán korunkban a legkedvesebb könyvem. Vagy mégsem? A kérdés az lehetne: mi legyen az, ami a gyűjteményből kimarad. Mert valami mindig kimarad, és kár minden új eszméért, verssorért, ami engem (is) megkeresne, de el nem érhet. Örök küzdelem rejtezik az olvasó ember sorsában. A tudás vágya, az olvasás arra ösztökél, hogy megkíséreljük a lehetetlent. Mert oly irigylésre méltó volna polihisztorrá válni. Megistennülni a mindent tudásban. De mindent tudás nincs. Vannak kisebb-nagyobb emberi tudások, ezek mögött könyvek százai-ezrei sorakozhatnak az elszántság és a szorgalom vonatkozásában. Ezen különböző tudások hálója köti össze jól-rosszul világunkat.

Bennük egy-egy a könyv az elképzelt láncszem. Melyiket szeressem, vagy ne szeressem? Ez a háló óvja, védi a világunk értékeit. Van mitől. Mert vannak áltudások is a sznobizmus és giccs birodalmában. És álkönyveket is nyomtatnak, adnak ki álkönyvkiadók. Valaha úgy képzeltek, hogy egyetlen könyvnek kell uralnia tudásunkat. Még ma sem tudok könnyű szívvel visszagondolni a leninizmus pitiáner gondolatságára és savonarolai erőfitogtatásaira. A megfélemlített gondolatok világára. Mert félelmetesek az egykönyves emberek, aki olvasmányuk alapján minden kérdésre felelni tudnak. Magabiztosan és kioktatóan ülnek fel fordított nyerggel, fordított lovaiakra. Ó, az apokalipszis felfordított lovasai. Már nem égetik, összetiporják a könyveket, olvasó szemeket. Keveset olvasó nemzedékektől didereg a jövő. El nem olvasott fontos könyvektől volna félni valónk. A műveletlenség növekedése a szellem pestise. Konzumvilágunkban a még el nem olvasott jó könyvek a legkedvesebb könyveim. Mert olvasni kell, az olvasás életmód, nem múlhat el nap könyv nélkül. Ha mégis... akkor az rossz, felesleges nap. A legkedvesebb könyvem az, amit éppen ma olvasok – és a következő kedvencem csak az lehet, amibe ezután belekezek.